MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

Cilt: 10 | 21 TEMMUZ 1947 | SAYI: 443

GENELGELER:

İLK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 6/15478

1965

3/VII/1947

ÖZET:
On yıllık İlk Öğretim çalışma plânları h.

Valiliklere
Milli Eğitim Müdürlüklerine

427 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan …I/1947 tarih ve 6/5209 sayılı genelgede, on yıllık İlk Öğretim çalışma plânlarında yapilacak değişikliklerin esasları açıklanmış; 435 sayılı Tebliğler Dergisi ile bunun ek sayısında da Köy okullarına ait yeni tip plânlar yayımlanmıştır.

Yeniden bastırılan on yıllık İlk Öğretim çalışma plânlarından İlinizin ihtiyacına yetecek miktarda ve . . .aded gönderilmiştir, Bu plânlar düzenlenirken arkasındaki açıklamaya dikkat edilecek ve şu esaslara göre doldurulacaktır:

1 — Bundan önceki on yıllık plânlar ile, 3238, 3803, 4274 ve 4357 sayılı kanunlar gereğince yapılan işler, 435 sayılı Tebliğler Dergisinin ekindeki 7/VI/1947 tarih ve 13435 sayılı genelge, son kanun ve kararlara göre idarî taksimatta yapılan ilâve ve değişiklikler gözönünde bulundurulacaktır.

2 — On yıllık plân düzenlenirken, şehir ve kasaba merkezleri ile bütün köylerin özellikleri ve okul ihtiyaçları üzerinde ayrı ayrı durulacak; binaların zamanında yaptırılması ve öğretici elemanların sağlanması esaslı bir şekilde ayarlanacak ve bu işlerin başarılacağı yıllar, bugüne kadar edinilen tecrübelere ve imkânlara göre hesaplanarak tesbit edilecektir.

3 — Şehir ve kasaba okullarının hizalarına, köy okullarına enstitü mezunu öğretmen verildikçe özel idareden aylık alan öğretmenlerin hangi yıllarda ve kaç tanesinin şehir ve kasabalara alınacakları 7 numaralı sütunun öğretmen kısmına işaret edilecektir.

4 — Bölge okulları:

a) Pansiyonlu ve pansiyonsuz bölge okulları, ilk merhalede ilk okulu bulunmıyan veya yalnız eğitmenli okulu bulunan köylerdeki çocuklara beş yıllık ilk öğrenimi verebilmek amacıyle kurulur, Birbirlerine yakınlıklarına göre pansiyonsuz, ve yatılı öğrenci masrafları sağlanmak şartiyle, pansiyonlu bölge okullarının kurulması için 31/V/1945 tarih ve 6/10278 sayılı genelgedeki esaslar gözönünde bulundurulacaktır. On yıllık plânlarda gösterilecek bölge okulları ve bunların öğretmen sayıları bu esas ve ihtiyaca göre tesbit edilecektir.

b) Önceden bölge okulu gösterilmiş olup da bucakların İlce olması veya belediye teşkilâtı kurulması yüzünden ve diğer sebeplerle bölge okulu olamıyacak yerler on yıllık plânda gösterilmiyecektir.

İlk okulu bitirmiş köylü yurtdaşlara mahsus meslek kursları açılan veya bu maksadı gerçekleştirmek üzere açılması düşünülen bölge okulları, şümul ve önemine göre müstakil bir konu olarak mütalâa edilmekte bulunduğundan, on yıllık plânlarda bunlardan bahsedilmiyecektir.

5 — Köy enstitülerine gönderilecek adaylara gelince:

a) On yıllık plânlar saptanırken halen kesiminize giren köy enstitüsünde okuyan öğrencilerin sayıları ve çıkacakları yıllar gözönünde bulundurulacaktır.

b) 1956—1957 öğretim yılı sonunda İlinizin bütün köylerinin lüzumu kadar öğretmen ve eğitmene kavuşması için, bugün kesiminiz köy enstitüsünde okuyan öğrenciler hariç olmak üzere, daha ne kadar öğretmen ve eğitmene ihtiyaç duyulmakda ise 3/III/1947 tarih ve 6/5209 sayılı genelgedeki esaslar gözönünde bulundurularak bunların miktarı yıllara göre kesin şekilde saptanacaktır.

c) Yukardaki maddeye göre ihtiyaç duyduğunuz öğretmen ve eğitmen sayısı belli olduktan sonra, kesiminiz köy enstitüsü müdürlüğüne on yıllık plânınıza uygun olarak her yıl İlinizden alacağı öğrenci ve eğitmen adayı sayısı bildirilecektir. Böylece köy enstitüsüne alınacak öğrenci ve eğitmen adayı sayısiyle İlinizin o yıla tekabül eden öğretmen ve eğitmen sayısı . on yıllık plânı aksatmamak için . denkleştirilmiş olacaktır,

d) Halen mevcut enstitülerin takviyesi, bütçe imkânı, yeter sayı ve vasıfta öğretmen ve teknik elemanların noksanlığı gözönünde bulundurularak; 356 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan on yıllık öğretmen yetiştirme çizelgesinde açılacağı bildirilen «Muş ve Bingöl dolayı, Siirt ve Van dolayı, Akdeniz ve Karadeniz kıyıları» köy enstitüleri şimdilik açılamıyacaktır.

Eski on yıllık plânlara göre bu enstitülere düşen öğrenci ve eğitmen adayı sayıları 1948—1949 öğretim yılı başından itibaren, açılması mutasavver bu enstitülerin bölgelerine giren, mevcut köy enstitülerine verilecek ve durum ayrıca valiliklere ve köy enstitüsü müdürlüklerine bildirilecektir.

e) Bu yıldan itibaren İlinizin ve kesiminiz köy enstitüsüne gönderilecek öğrencilerden, enstitüyü bitirdikten sonra İlinizin ihtiyacına göre her hangi bir köyde öğretmenlik yapacağına dair yüklenme senedi alınacaktır.

6 — Kaymakamların kendi ilcelerine ait işler plânlanırken komisyonda bulundurulmaları sağlanacak ve bu arada, mümkün olan yerler için, Bucak Müdürlerinin de düşüncelerinden faydalanılacaktır.

7 — Bu plânlar düzenlenirken tereddüde düşülen hususlar, yalnış bir iş yapılmaması için, Bakanlıktan sorulacaktır.

8 — Çalışma plânları Bakanlıkça incelendikten sonra Bakanlar Kurulunca onamlanacaktır. Bundan sonra aynen muhtarlara kadar bütün ilgililere resmen tebliğ edilecektir. Birer nüshası da kesiminde bulunduğunuz köy enstitüsüne Bakanlıkça gönderilecektir. Böylece İlk Öğretimle görevlilerin hepsi işlerinin mahiyetini ve sınırlarını anlamış olacaklardır.

9 — İllerin İlk Öğretim alanında çalışmaları bu plânlara göre denetlenecektir.

10 — İlinizin İlk Öğretim çalışma plânının hazırlanması için geniş bir zaman bırakılmıştır. Bu plânların yazı makinesiyle doldurulmasını ve onamlanmak üzere 3 nüshasının 1947 eylül ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderilmesini önemle ve saygılarımla rica ederim.

Milli Eğitim Bakanı,

Y. K. K. *Reşat Şemsettin Sirer*

İlce merkezinin ve köylerin adları	A. İlk öğrenimin bugünkü durumu								B. İlk öğrenimi yüzde yüz gerçekleştirmek için alınacak tedbirler								
	1	2	3 İlkokul sayısı ve çeşidi			4	5 Okula devam eden çocukların sayısı		6 Yeniden yapılacak okulların ve ilâve edilecek yapıların sayısı ve tipleri				7 Bu okullara verilecek öğreticilerin sayısı			8	9
	Nüfusu	Mecburi öğrenim çağındaki çocuk sayısı	(a) Okul sayısı	(b) Bina tipi	(c) Bölge okulu	Öğretmen veya Eğitmen sayısı	Erkek	Kız	a Okul	b Derslik	c İşlik	d Öğ. evi	Eğit.	Öğret.	Baş öğretmen	Öğretmenin geleceği ve işlerin bitirileceği yıl	DÜŞÜNCELER

C. .... Valiliğinin Yıllara, İle ve İlcelere Göre İlk Öğretim Çalışma Plânı

.... İlcesi çalışma plânının özeti

Yıllar	Yeniden yapılacak okulların ve ilâve edilecek yapıların sayıları					Yeni verilecek öğreticilerin sayısı			Yeni verilecek		Köy Enstitüsüne gönderilecek adaylar	
	İlcede	Köylerde										
		a Okul	b Derslik	c İşlik	d Öğ. evi	Eğit.	Öğret.	Baş Öğret.	Gezici Baş öğret.	Müf.	Eğit.	Öğrenci
1947 - 1948												
1948 - 1949												
1949 - 1950												
1950 - 1951												
1951 - 1952												
1952 - 1953												
1953 - 1954												
1954 - 1955												
1955 - 1956												
1956 - 1957												
Yekûn :												

.... İli çalışma plânının özeti

Yıllar	Yeniden yapılacak okulların ve ilâve edilecek yapıların sayıları					Yeni verilecek öğreticilerin sayısı			Yeni verilecek		Köy Enstitüsüne gönderilecek adaylar	
	İlcelerde	Köylerde										
		a Okul	b Derslik	c İşlik	d Öğ. evi	Eğit.	Öğret.	Baş Öğret.	Gezici Baş öğret.	Müf.	Eğit.	Öğrenci
1947 - 1948												
1948 - 1949												
1949 - 1950												
1950 - 1951												
1951 - 1952												
1952 - 1953												
1953 - 1954												
1954 - 1955												
1955 - 1956												
1956 - 1957												
Yekûn :												

Bu Çizelgenin nasıl doldurulacağına dair [illegible]lar

A — *İlköğrenimin bugünkü durumu:*

Bu bölüm ilköğrenimin bugünkü durumunu göstermek üzere saptanacak hususları içine almaktadır. Bölümün numarasız olan ilk sütununa ilce merkeziyle o ilcenin bucak ve köylerinin adları yazılacaktır. (*İlce merkezine bağlı köylerden sonra bucaklara bağlı köyler gösterilecek ve bu köy adları alfabetik bir sıra ile yazılacaktır*). Çizelge 54 yerin adı yazılabilecek şekilde hazırlanmıştır. Köy sayısı 54 den az olan ilceler için bir çizelge kullanılacak, bundan fazla olanlar için müteaddit çizelgeler doldurulacaktır. Çizelgenin sütunlar numaralanmıştır. Her numara ile gösterilen sütunun nasıl doldurulacağı aşağıda anlatılmıştır:

Her ilceye ait listenin başına önce merkezdeki duruma ait sütunların karşılığı yazılacak; sonra Şehir ve kasaba okulları, aldıkları isimlere göre ayrı ayrı gösterilecek ve bunların adları ilk sütuna yazılacktır. Düşünceler hanesine, bu binaların ahşap, kârgir, kiralık, muaddel bulundukları ve okul olarak yapılıp yapılmadıkları kaydedilecektir.

1) İlce merkezleriyle köylerin nüfusları (*1945 yılı ekim ayındaki son nüfus sayımında elde edilen rakamlara göre*) bu bir numaralı sütuna yazılacaktır.

2) Mecburî öğrenim çağındaki çocuklara mahsus 2 numaralı sütuna 7-16 yaşlarındaki çocukların miktarı yazılacaktır. Bu rakamlar 1945 yılı çocuk sayımına göre doldurulacaktır. 7-16 yaşları arasındaki çocuklardan maksat beş yıllık ilkokulu bitirmemiş olanlardır; ilkokulu bitirenler bu sütuna dahil edilmiyecektir.

3) Buraya kadrosu mevcut (öğretmeni asker, hasta, münhal olanlar dahil) bulunan okulların sayısı yazılacaktır. Bu sütun üç bölüme ayrılmıştır. «*a*» okul sayısı: Okul sayısından maksat, bir başöğretmen idaresindeki müstakil okuldur. Bu okul birkaç binadan ibaretse bina tipi bölümünde rumuzdan sonra sayısı konacaktır. «*b*» Bina tipi: tek dersaneli eski tip «*T*», birden fazla dersaneli eski tip «*F*» (Burada F harfinden sonra dersane sayısı rakamla gösterilir). Küçük tip eğitmenli okul «*Ek.*» Büyük tip eğitmenli okul «*Eb*», geçen yıllar yapılan okullar yani 250 ve 323 sayılı Tebliğler dergisindeki tipler «*Yo*» rumuzlariyle gösterilecektir ve birden fazla ise sayısı yazılacaktır. «*c*» Pansiyonlu bölge okulları «*P. B*», Pansiyonsuz bölge okulları «*B*» ile gösterilecek ve düşünceler hanesinde pansiyonun müstakil yemekhane ve yatakhane binası olup olmadığı belirtilecektir.

4) Bu sütuna kadrodaki eğitmen veya öğretmenlerin sayısı yazılacaktır. Eğitmen «*E*», Enstitü mezunu öğretmen «*Ens. Ö*», Özel idareden maaş alan öğretmenler «*Ö*» rumuzlariyle gösterilecek ve sayıları rumuzdan sonra konulacaktır.

5) Okula devam eden çocukların sayısı 1946-1947 ders yılındaki çocuklara göre yazılacaktırr.

B — *İlköğrenimi yüzde yüz gerçekleştirmek için alınacak tedbirler:*

İkinci bölümde ilköğrenimin yüzde yüz gerçekleştirilmesi ile ilgili hususlara yerler ayrılmıştır: (6) numaralı sütuna yeniden yapılacak okulların sayısı ile tipleri ve mevcutlara yapılacak ilâveler yazılacaktır.

6) Numaralı sütun okul, derslik, işlik, öğretmen evi diye dört parçaya bölünmüştür. a) okul bölümü: bu bölümde yalnız yeniden yapılacak okul binaları tipleri aşağıdaki rumuzlarla gösterilecektir; evvelce yapılan okullar buraya karıştırılmiyacak, bunlara ilâve edilecek derslik V. S. diğer bölümlere yazılacaktır. Bunlar doldurulurken 435 sayılı Tebliğler Dergisi ile eki ve 427 sayılı Tebliğler Dergisindeki 3 mart 1947 tarih ve 6/5209 sayılı genelge gözönünde bulundurulacaktır: Bu genelgenin birinci maddesinin a bölümünde gösterilen ve yalnız eğitmenle idare edilecek olan okul tipi «*Pl. 2*» bir müddet eğitmenle idare edilecek ve yakın gelecekte öğretmen verilecek olan eğitmenli okul tipi «*Pl. 3*», bir öğretmenli okul «*Pl. 4*», bir öğretmenli ve bir eğitmenli veya iki öğretmenli «*Pl. 5*», Üç öğretmenli okul «*Pl. 6*», dört-beş öğretmenli okullar için «*2 Pl. 5*» veya «*Pl. 5. 6*» rumuziyle ifade edilecektir. b) Derslik sütununda: komple okula (derslik, işlik ve öğretmen evi ile beraber olan okul) ve plân: 3 ve 5 şe ilâve edilecek derslikler «*I. D*», eski tipteki okullara ilâve edilecek derslikler de derslik sayıları rumuzdan sonra yazılmak suretiyle «*YD.*» Meselâ «*YD. 2*» olarak gösterilecektir. c) İşlik bölümüne bağımsız işlikler, sayısı sonra yazılmak suretiyle meselâ «*İş. 1*» rumuzu ile gösterilecektir. d) Ev bölümüne, bağımsız öğretmen evleri, sayıları sonra konmak suretiyle meselâ «*ev. 2*» rumuziyle ifade edilecektir. Bölge okullarının ifadesine gelince, pansiyonlu bölge okulları «*P. B*», pansiyonsuz bölge okulları «*B*» rumuzu, okul bölümünde Pl. rumuzundan önce yazılmak suretiyle gösterilecektir.

7) Numaralı sütuna yeniden açılacak okulların ihtiyacına göre 30 çocuğa bir eğitmen ve 60 çocuğa bir öğretmen ve her okula bir başöğretmen verileceği gözönünde tutularak eğitmen ve öğretmenlerle başöğretmenlerin sayıları yazılacaktır. Tek öğretmenli okullar için öğretmen sütununa birşey yazılmıyacak, bu öğretmen başöğretmen sütununda gösterilecektir

8) Numaralı sütuna öğretmenin geleceği tarih gözetilerek işlerin bitirileceği yıl yazılacaktır. Meselâ (1947, 1950, 1956) gibi.

9) Numaralı sütunda işlerin özelliklerine göre işaret edilmesi gereken düşünceler belirtilecektir. Ayrıca 6 numaralı sütundaki okullara ait rumuzlar zuhur edecek tipleri açıklamağa yetmediği takdirde bu sütunda gereken açıklama yazılacaktır.

C — .... *Valiliğinin yıllara, il ve ilcelere göre ilköğrenim çalışma plânı:*

Üçüncü bölümde biri ilcelere diğeri ile ait iki çizelge vardır. Her ilcenin köyleri bitince o ilce ile ilgili işler senelere göre ilce çizelgesine yazılacak, sonra her valiliğin bütün ilcelerinde yapılacak işler yine senelere göre toplandıktan sonra bunların toplamı olan rakamlar, ile ait çalışma plânının özetini gösteren çizelgeye geçirilecektir. Bu sırada bir gezici başöğretmene 10 ve bir ilköğretim müfettişine 100 eğitimen veya öğretmen düşeceği gözönünde tutularak bunların sayıları belirtilecektir. Bu suretle ilcelere ait çizelgelerde ilgili ilcenin, il çizelgede de bütün Valiliğin yapmayı tasarladığı ve plânladığı işler yer almış bulunacaktır.

Bu çizelgenin de öğretmen ve başöğretmen sütunlarında, 7 numaralı sütundaki açıklamaya göre, tek öğretmenli okullar için öğretmen sütununa birşey yazılmıyacağı ve bu gibi öğretmen sayılarının başöğretmen sütunundaki yekûna katılacağı gözönünde bulundurulmalıdır.

Bu çizelgeler Millî Eğitim Müdürlüğünün başkanlığında toplanan ilgili müdür yardımcısı, bölge ilköğretim müfettişleri, Millî Eğitim memurları ve gezici başöğretmenlerden müteşekkil komisyonda düzenlenecektir. Millî Eğitim memurlariyle gezici başöğretmenler kendi ilce ve bölgelerine ait işler düzenlenirken komisyonda bulunacaklardır.

Bu plânların düzenlenmesi sırasında komisyonun ihtiyaç duyduğu malûmat ilgili köy enstitüsü müdürlüğünden istenecek ve enstitü müdürleri de istenilen bu malûmatı vaktinde göndereceklerdir.

Not: 1 — Sütunlarda boş kalacak olan hanelere (—) işareti konulacaktır.   **Not: 2 —** Bu çizelge yazı makinesi ile doldurulacaktır.

.... Valiliği Millî Eğitim Müdürlüğü Sayı .... **Millî Eğitim Bakanlığına** Ankara 3238, 3803, 4274 ve 4357 sayılı kanunlarda yazılı hükümler göz önünde tutularak hazırlanan ilimiz İlk öğrenim çalışma plânı üç nüsha olarak sunulmuştur. Bu çizelgelerden birinin onanarak geri gönderilmesini rica ederim. ...... / ...... / 1947 Uygundur. ...... / ...... / 1947 **Vali** Millî Eğitim Bakanı	**Plânı hazırlıyanların adları** ....

Bu plânda kullanılacak rumuzlar

		Kullanılacağı yer
T.	Tek dersaneli eski tip	(Sütun. 3. b)
F.	Birden fazla dersaneli eski tip	(» ») meselâ (F. 3)
Ek.	Küçük tip eğitmenli okul	(» »)
Eb.	Büyük tip eğitmenli okul	(» »)
Y O	250,323 sayılı Tebliğler Dergisindeki tipler	(» ») meselâ (Yo. 2)
P. B.	Pansiyonlu bölge okulu.	(» » c) ve (Sütun 6. a) meselâ (PB. Pl. 6)
B.	Pansiyonsuz bölge okulu	(» » ») ve (Sütun. 6.a) meslâ (B Pl. 5)
E.	Eğitmen	(Sütun. 4, 7.)
Ens.Ö.	Köy Enstitüsü mezunu öğretmen	(» » ») meselâ (Ens. Ö. 2)
Ö.	Özel idareden maaş alan öğretmen	(» » ») » Ö. 3

		Kullanılacağı yer
Pl. 2.	Eğitmenli koul tipi	(Sütun. 6. a)
Pl. 3.	Muvakkat Eğitmenli okul tipi	(» » »)
Pl. 4.	Bir öğretmenli » »	(» » »)
Pl. 5.	Bir öğretmenli ve bir eğitmenli veya iki öğretmenli okul tipi	(» » »)
Pl. 6.	Üç öğretmenli okul tipi	(» » »)
2 Pl. 5.	Dört öğretmenli okul tipi	(» » »)
Pl. 5.6.	Beş » » »	(» » »)
]. D.	Mevcut komple okula ve Plân: 3 ve 5 şe derslik ilâvesi	(» » b)
Y. D.	Eski tipteki okullara ilâve edilecek derslikler (Meselâ Y. D2)	(» » »)
İş.	Yeniden yapılacak bağımsız işlik (Meselâ İş. 1)	(» » c)
Ev.	Yeniden yapılacak bağımsız ev (Mesel ev 2)	(» » d(

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55